goniec codzienny

Wilno
NIEDZIELA
26 września 1943
Nr. 673
Cena w Wilnie 5 len.

Daremne ataki sowieckie nad Dnieprem

Zatopiono nieprzyjacielski torpedowiec. — Ożywiona działalność bojowa w południowych Włoszech

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 25 września.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na przyczółku mostowym Kubań bolszewicy kontynuowali przez cały dzień swoje silne ataki bez żadnego skutku.

Na północnym wybrzeżu Morza Azowskiego atak niemiecki osiągnął sukces: Wzięto jeńców i zdobycz. Nad środkowym Dnieprem nieprzyjaciel daremnie atakował w licznych miejscach przyczółki mostowe na wschód od rzeki. Zniszczono przy tym większą ilość czołgów. Na północ od Czerkas niemieckie siły pancerne rozbiły mniejsze grupy nieprzyjacielskie.

Na środkowym odcinku na zachód od węzła kolejowego Unecza i na południe od Smoleńska odbywały się gwałtowne walki odpierające, które jeszcze trwają. Po kompletnym zniszczeniu i zburzeniu wszystkich ważnych obiektów wojskowych, opróżniono Rosławl i Smoleńsk bez przeszkód ze strony wroga.

Na południe od jeziora Ładoga atak niemieckich dywizyj strzelców osiągnął nakazany cel ataku. Wspierane przez czołgi kontrataki sowieckie spełzły na niczym.

Na dalekiej północy niemieckie wojska odparły na odcinku Kandałakszy i na froncie murmańskim kilka natarć przeciwnika wśród strat dla niego.

Na froncie południowo-włoskim również wczoraj panowała ożywiona działalność bojowa. Ataki brytyjskich wojsk na odcinku Salerno odparto po ciężkich walkach.

Samoloty pikujące zatopiły na obszarze Morza Śródziemnego wielki nieprzyjacielski torpedowiec i trafiły frachtowiec, niszcząc go.

Ubiegłej nocy odosobnione nieprzyjacielskie samoloty niepokojące zrzuciły bezskutecznie nieliczne bomby na obszar północnej Norwegii.

Niemieckie powietrzne siły obronne strąciły wczoraj nad zajętymi obszarami zachodnimi 10 nieprzyjacielskich samolotów oraz szybki brytyjski samolot wywiadowczy nad obszarem Rzeszy.

Pogrzeb na koszt państwa

BERLIN. (DNB). Ministerstwo Rzeszy dla Kraju Wschodniego podaje: Wódz Niemiec zarządził pogrzeb na koszt państwa Generalkommissar'a Białorusi, Gauleiter'a Wilhelma Kube, który padł ofiarą bolszewickiego zamachu.

Kościoły w Rzymie są otwarte

RZYM. (DNB). Katolicka gazeta „Avenire d'Italia" w związku z rozpowszechnianymi przez zagraniczne agencje fałszywymi komunikatami, które twierdzą, że wszystkie kościoły rzymskie z wyjątkiem kościoła Św. Piotra, są zamknięte, pisze, że wszystkie kościoły w Rzymie są otwarte. Do samego kościoła Św. Piotra, zaznacza dziennik, można wejść po uprzedniej kontroli, jaką przeprowadzają władze watykańskie z własnej inicjatywy. Kto wejdzie w tych dniach do miasta Watykanu, ten przekona się na własne oczy o bezpodstawności wszystkich dzikich pogłosek, kończy gazeta.

Australijscy spadochroniarze na Nowej Gwinei znajdują się w obliczu zniszczenia

TOKIO. (DNB). Oddział australijskich spadochroniarzy, którzy wylądowali we czwartek w dolinie Kmarkham, położonej o 96 km. na północ od Lac na Nowej Gwinei, znajduje się przed swym całkowitym zniszczeniem.

Te wojska australijskie zostały przewiezione przez lotnictwo i pod pod ochroną myśliwców, wylądowały z zamiarem zaatakowania wojsk japońskich. Japończycy jednak wyprzedzili próby nieprzyjaciela i przeszli natychmiast do gwałtownych kontrataków.

Agencja Domei dowiaduje się, że inny nieprzyjacielski oddział usiłował wylądować z powietrza od wschodniej strony półwyspu Horn, został on jednak dzięki gwałtownemu kontratakowi japońskiej załogi natychmiast odrzucony.

Krótkie wiadomości

SZTOKHOLM. (DNB). Stalin uczy się, — jak donosi komunikat gazety „Stockholms Tidningen" z Nowego Jorku, — języka angielskiego. Nauczycielką jego jest żona Litwinowa-Finkelsteina.

×

GENEWA. (DNB). W wielkiej fabryce samolotów w Lockhead (Ohio) produkcja motorów samolotowych i samolotów wojennych spadła w porównaniu z miesiącem marcem o 85%. Podczas jednej próby musiano odrzucić 400 motorów z powodu braków. W sprawie przyczyn tych braków nie ukazało się jeszcze żadne wyjaśnienie.

×

RZYM. (DNB). Prefekt m. Rzymu wydał odezwę do włoskiej młodzieży, która to odezwa wzywa niezwłocznie do przystąpienia do pracy.

×

GENEWA. (DNB). Według angielskiego czasopisma „Tribune", wzrastają wciąż nastroje antyżydowskie w Afryce Północnej.

×

SOFIA. (DNB). Gazeta „Słowo" w swym naczelnym artykule wyraziła przekonanie, że cały naród bułgarski po śmierci króla Borysa ma mocne życzenie, ażeby jego polityka była dalej kontynuowana. Polityka ta nie może w żadnym wypadku uczynić zmian w międzynarodowej sytuacji.

×

SZTOKHOLM. (DNB). Minister do spraw Indyj, Amery, przedstawił Izbie Gmin katastrofalną sytuację głodu w Indiach oraz liczbę śmiertelności, wzrosłej obecnie o 30% ponad liczbę normalną.

×

STAMBUŁ. (DNB). Gazeta „Rasviri Efkiar" oświadczyła w związku ze wzmianką Churchilla o uwolnieniu Duce, że taki człowiek, jak Mussolini, ma większą wartość, niż cała flota włoska, która częściowo dostała się w ręce aliantów.

×

GENEWA. (DNB). „Sphere" pisze, że ataki powietrzne nie dają prawa aliantom do twierdzenia, że posiadają one przewagę do końca wojny. Przeciwnie, dobrze by uczynili, podkreśla pismo, gdyby przy wszelkich obrachunkach wzięli pod uwagę prawdopodobieństwo nagłej wielkiej aktywności Niemców.

×

RZYM. (DNB). Partia faszystowska w Rzymie przeniosła w piątek swoje miejsce pobytu znowu do historycznego Palazzo Braschi, gdzie znajdowała się także przed przewrotem Badoglio'ego.

Kto będzie następcą Kingsley'a Wood'a?

SZTOKHOLM. (DNB). Nagła śmierć brytyjskiego ministra skarbu Kingsley'a Wood'a nasunęła pytanie, kto będzie następcą na tym ważnym stanowisku ministerialnym. Jako mających największe widoki uważani są kandydaci: obecny minister spraw wewnętrznych Morrison i minister produkcji Lyttleton. Pytanie to narazie zostanie otwarte, skoro Churchill zasadniczo zgodził się w kwestjach walutowych i wyrównania finansowego z Rooseveltem na przyjęcie północno-amerykańskich planów White'a. Zwycięstwo Wallstreet'u nad londyńskim City rzuca swoje cienie także na przyszłą działalność brytyjskiego kanclerza skarbu.

Iluzje w obozie nieprzyjacielskim

Ostrzeżenie przed fałszywymi nadziejami

GENEWA. (DNB). Ponieważ propaganda nieprzyjacielska wykazywała w ostatnich tygodniach duży optymizm, sfery militarne obecnie starają się ostrzec przed fałszywymi iluzjami i oczekiwaniami. Tak więc generalny szef sztabu USA, Marshall, podkreślił podczas otwarcia wystawy wojennej w Waszyngtonie, że USA oczekują w przyszłych miesiącach ciężkie walki na wszystkich frontach świata. Podobne oświadczenie złożył podczas dyskusji w Izbie Gmin na temat mobilizacji materiału ludzkiego brytyjski minister pracy Bevin, kiedy zaznaczał, że Anglia musi liczyć się jeszcze z bardzo ciężkimi ofiarami i że byłoby to zaniedbywaniem swych obowiązków, jeśliby ktoś powodował się fałszywymi przesłankami i nie przedsięwziął wszelkich środków ostrożności. Nawet renegat Smuts, który lubi dużo mówić, w swym przemówieniu w Johannesburgu zwrócił uwagę na to, że alianci muszą najpierw jeszcze wygrać wojnę i że Niemcy mogą też z bardzo dobrym powodzeniem wygrać wojnę.

Istnieje więc zgodne zdanie, że zwycięskie fanfary Sowietów wywołały fałszywe nadzieje, po których nastąpiły poważne rozczarowania. Następnie wyciągnięto z włoskiej awantury naukę, że Niemcy potrafią opanować każdą sytuację.

Watykan dementuje fałszywe pogłoski

RZYM. (DNB). W związku z fałszywymi wiadomościami na temat niemieckich zamachów na teren Watykanu publikuje organ papieski „Osservatore Romano" we wtorek wieczorem oświadczenie, w którym mówi się: „Wiele pogłosek rozeszło się w świecie co do położenia w mieście Watykańskim i sytuacji Papieża po zajęciu Rzymu przez Niemców. W sprawie tej zajęliśmy już stanowisko 13 września. Czujemy się jednakowoż zmuszeni powtórzyć jeszcze raz, że wprawdzie patrole niemieckie pełnią swoją służbę na placu Piotra i posterunki niemieckie wystawione zostały na granicach państwa watykańskiego, lecz że te zarządzenia wojskowe nastąpiły po uprzednim telefonicznym porozumieniu się dowództwa niemieckiego z gubernatorem miasta watykańskiego. Na podstawie umowy ustalona została linia demarkacyjna, do respektowania której zobowiązały się władze niemieckie. Jesteśmy upoważnieni do stwierdzenia, że linia ta nigdy nie została przekroczona.

Bolszewickie zamiary rabunkowe

Gazeta argentyńska o przyszłości małych państw

BUENOS Aires. (DNB). Przodująca gazeta „Pueplo" odsłania w swoim artykule sprzeczność między kartą atlantycką a terytorialnymi aspiracjami Sowietów. Wskazując na życzenia Kremla, który zamierza stworzyć w Europie wschodniej tak zwaną „granicę strategiczną, gazeta podkreśla, że w małych państwach żyje 120 milionów Europejczyków w strefie, która ciągnie się od krajów bałtyckich aż do Grecji. Musi to budzić poważne zastrzeżenia, jeśli Anglo-Amerykanie zamierzają obecnie małe państwa pozostawić ich własnemu losowi. Stanowiłoby to wyraźną zdradę zasad demokratycznych, które w uroczystej formie proklamowane zostały w karcie atlantyckiej. Skoro wówczas małym państwom przyrzeczono wolność, to należy też zająć wyraźne stanowisko wobec celów imperialistycznych, które się kryją pod hasłami „strefy wpływów" i „strategicznej granicy". Nic tak oczywiście nie obraża zasad demokratycznych, jak rabunkowe chęci Związku Sowieckiego, który ma pretensję nie tylko do Litwy, Łotwy i Estonii, lecz także do Finlandii, Polski, Rumunii i do Bałkanów.

„Pueblo" wyraża nadzieję, że wojna obecna nie do tego zmierza, by wydać małe państwa na łup tyranii bolszewickiej. Mieszkańcy państw bałtyckich wiedzą o tym z doświadczenia. Lecz niestety nie wiadomo, w jakim stopniu Anglicy i Amerykanie gotowi są zgodzić się z życzeniami swego sowieckiego sprzymierzeńca. To jednak można powiedzieć: Nie można walczyć przeciwko rzekomo „napastniczym państwom", a równocześnie zezwalać własnym sprzymierzeńcom na wszelką napaść.

Komintern funkcjonuje nadal

BERNO. (DNB). Szwajcarska rada narodowa olbrzymią przewagą głosów odrzuciła petycję w sprawie ułaskawienia aresztowanych komunistów i zniesienia zakazu istnienia partii i pewnych gazet. W ramach dyskusji szef departamentu prawa i policji, radca związkowy von Steiger oświadczył: „Dziś jest rzeczą bardziej konieczną niż kiedykolwiek, ażeby wszelką działalność komunistyczną u nas zniszczyć". „Mamy dziś znowu dowody, że aparat kominternu funkcjonuje nadal".

Sytuacja na frontach południowo-wschodnich

Elastyczna taktyka niemiecka pozbawiła owoców zwycięstwa dowództwo sowieckie

BERLIN. Na wszystkich frontach europejskich uwidacznia się wyraźnie fakt, że Niemcy mimo przejściowych trudności wszędzie opanowują sytuację, jak to stwierdza wojskowy korespondent DNB w swoim przeglądzie wydarzeń wojennych. Pisze on:

Trzy momenty zwracają obecnie specjalną uwagę wojskowych sfer w stolicy Rzeszy. Są one następujące: po pierwsze panujący w tej chwili względny spokój na włoskim teatrze wojny. Znajduje on swoje wyjaśnienie w tym, że Eisenhower zmuszony jest wskutek niemieckiej kontrakcji do przegrupowania swoich wojsk. Niemieckie pozycje na północny wschód od Salerno okazały się ponadto jako niespodziewanie dogodna do utrzymania zapora. Zdaje się, że Niemcy korzystają równocześnie ze sposobności przesunięcia swego lewego skrzydła na podobne stanowiska zaporowe. Po drugie coraz wyraźniej zarysowują się zamierzenia niemieckich ruchów wstecznych na froncie wschodnim. Pozbawiły one w praktyce już teraz dowództwo sowieckie owoców jego potężnych wysiłków od początku tegorocznej ofenzywy letniej. Albowiem celem tego dowództwa było i jest zniszczenie niemieckich wojsk w polu według wzoru niemieckiej ofenzywy w roku 1941 i 1942. Elastyczna taktyka wojenna Niemców nie pozwoliła Sowietom na utworzenie kotła w żadnym punkcie na wielkich przestrzeniach bitwy, a przez to na zniszczenie większych części wojsk niemieckich.

Bardzo szeroko zakrojona akcja niemieckiego sztabu generalnego, zmierzająca do utworzenia koncentrującego siły frontu i do skrócenia linii frontu i dróg dowozu posiłków na okres nadchodzącej kampanii zimowej, nacechowana jest systematycznością, której Sowiety nie przeciwstawiły nic innego jak tylko ogromnych rozmiarów rzucenie sił. Prędzej czy później okaże się to jednym z owych czynników, które poważnie zaciążą na szali ostatnich rozstrzygnięć. Ze stanowiska strategicznego ciekawe jest nadal tak jak i poprzednio zjawisko, że Niemcy wszędzie tam, gdzie Sowiety na ruchy swego przeciwnika mocno naciskają, rozbijają gwałtownymi kontratakami wszelkie tworzące się kleszcze. Jeszcze większe jednak znaczenie strategiczne miał swego czasu manewr niemiecki na północ od Charkowa, gdzie Sowiety, skupiwszy bardzo znaczne siły, ruszyły do przełamania frontu, lecz wskutek przeprowadzonego przez Niemców w porę manewru odstępującego uderzyły w próżnię. Jest to wypadek, który zasługuje przez swą ważność na podkreślenie.

Po trzecie przemówienie Churchilla w izbie gmin. Część wojskowa tego przemówienia o tyle wywołała pewne zainteresowanie wśród niemieckiej admiralicji, że premier brytyjski oświadczył, iż Anglików oczekuje jeszcze najbardziej krwawy rozdział ich wojny. Pogląd ten całkowicie potwierdzają sfery wojskowe stolicy Rzeszy. Równocześnie podkreśla się w Berlinie, że próba Churchilla wywołania dyskusji na temat nowych środków niemieckiej obrony i broni rewanżowej za brytyjski terror powietrzny, musi być uważana za kompletnie nie udałą. Churchill i jego doradcy wojskowi dowiedzą się jeszcze w swoim czasie, że wprawdzie pot, krew i łzy cechowały początek ich kariery, że jednak i na końcu tej wojny nie pozostanie dla narodu brytyjskiego nic ponad krew i łzy.

Interes a polityka

Gangsterskie metody w Stanach Zjednoczonych

Każdy kraj posiada pewną warstwę społeczną ludzi mniej wartościowych, z których rekrutuje się przestępczość. Zadaniem ludzi uczciwych, którzy zwykle stanowią znacznie przeważającą część ludności, oraz władzy państwowej jest trzymanie jej w karbach przy pomocy sądów i policji. Niema to miejsca tylko w Stanach Zjednoczonych, o ile pominiemy milczeniem przestępczość bolszewizmu. Tam mianowicie panuje przekupstwo, oszustwo, wymuszenie i korupcja, sięgając najwyższych sfer rządowych. Uczciwy, lojalny obywatel, zwracający się w Stanach Zjednoczonych do policjanta na najbliższym rogu ulicy lub do właściwego prokuratora, nie wie, czy ci urzednicy nie są w porozumieniu z przestępcami o pomoc przeciwko którym on prosi. Na tym podłożu wyrosło północno-amerykańskie gangsterstwo, które doszło do rozkwitu początkowo w okresie prohibicji 1920—33. a poraz drugi w czasie obecnej wojny światowej, kiedy powstał rozległy „czarny rynek towarowy".

Lekarz niemiecki, dr. E. Ahlswede, który długo przebywał w Stanach Zjednoczonych, w książeczce swojej p. t. „In Gottes eigenem Land" przytacza o tem pouczające szczegóły. Pierwsze predyspozycje do współczesnego gangsterstwa uzewnętrzniały się w tej skłonności do blufu i humbugu, jaka właściwa była północnym amerykanom, już w tak zwanym okresie pionierstwa. Znany przedsiębiorca widowiskowy Barnum nie zawahał się zareprezentować zdumionym Jankesom starą murzynkę jako autentyczną mamkę Washingtona. Musiała ona mieć ponad sto sześćdziesiąt lat, gdyby rzeczywiście znała wielkiego prezydenta jeszcze jako niemowlę przy piersi. Później rozpoczęło się robienie interesów nieoglądając się na nic, polowanie na stanowiska, gonitwa za powodzeniem za wszelką cenę — co wszystko razem sprzyjało rozwojowi gangsterstwa. Niepisane prawo w Stanach Zjednoczonych zabrania dochodzenia źródeł powstałego bogactwa. Czy zdobył je ktoś, jako spekulant giełdowy, poszukiwacz złota, bandyta kolejowy lub uliczny porywacz dzieci, myśliwiec zwierząt futerkowych, przemytnik— jest to dla amerykanina rzeczą obojętną. Najważniejsza rada, jaką północny amerykanin daje swemu synowi na drogę życiową, brzmi zawsze jednakowo: „Be honest my son, if you can, but make money!" — „Bądź uczciwy, jeżeli możesz, ale rób pieniądze!" Oczywiście, łatwiej jest, a przedewszystkiem idzie to szybciej zarabiać dolary drogą nieuczciwą, zamiast uczciwej. Do tego dochodzi jeszcze i to, że system wyborczy przewidziany w demokratycznej konstytucji wprost popycha do wszelkiego rodzaju przekupstw i machinacyj. Każdy polityk, który chce do czegoś dojść, musi puszczać w ruch dolary aż do osiągnięcia zamierzonego celu.

W szczególności oszustwa wobec narodu dopuszczają się mniejsi „politicians", „bosses" oraz prezydent. „Politician" niema nic wspólnego z politykiem w europejskim zrozumieniu. Ten ostatni jest w Stanach Zjednoczonych zjawiskiem bardzo rzadkim, natomiast „politicians" liczeni są na setki tysięcy. „Politicians" działają albo na rzecz demokratów, albo republikanów. Gdy ich stronnictwo dochodzi do władzy, mają oni pewność otrzymania jakiej kolwiek posady za oddane usługi, ponieważ „ludzie, którzy staczają bitwy wyborcze, winni być wynagrodzeni."

Ponieważ każdy głos liczy się, każdy gangster, posiadający dużo znajomych, może oddać duże usługi werbunkowe w uczęszczanych przezeń spelunkach z wódką lub w melinach. Naogół stronnictwo pozostaje u steru rządów tylko cztery lata, — z objęciem jednak władzy usuwa większą część zespołu urzędniczego, zastępując ją przez swoich ludzi. Życie państwowe zależy więc od woli danego stronnictwa. Każdy „politician" ma nadzieję stać się „boss'em" jedną z wielkich figur w stronnictwie, przez co może sobie samemu wyrobić „wdzięczny urząd" a większą ilość dochodowych stanowisk rozdać swoim ludziom. W każdym powiecie, okręgu wyborczym, stanie — siedzą „bosses" w ustawodawczych ciałach, zarządach miejskich i t. d. Podczas wyborów chodzi w pierwszym rzędzie o „właściwe obrobienie" wyborców. Wielu północnych amerykanów wie, że będą oni przy tym do cna oszukani, nie mogą jednak przejrzeć szwindlu. Stanowią oni pokaźną liczbę sceptyków i zwlekających, tak zwanych „floaters", od fachowego „namydlenia" których najwięcej jednak zależny jest wynik wyborów. Najbardzie prymitywni wśród nich głosują na wzór tego człowieka, co miał złość do gospodarza domu za niezreperowanie kuchennego kranu wodociągowego. Ponieważ gospodarz oddał swoj głos na demokratów, niezadowolony lokator z czystej opozycji opowiedział się za republikanami.

Metody stosowania przy „obrabianiu" niezdecydowanych lub „niepewnych" wyborów, są wprost niemożliwe do przedstawienia. Z książki R. C. Brooka „Corruption in American Polities and Life" — „Korupcja w Polityce i Życiu Ameryki" dowiadujemy się, że ci obywatele państwa całymi dniami są częstowani na koszt stronnictwa, jak ich następnie spajają do tego stopnia, że nie są w stanie podpisać się własnoręcznie i agent wyborczy musi oprowadzać prawą rękę, która trzyma pióro, wciskając do lewej banknot pięcio-dolarowy. Zacytowana wyżej praca ujawnia również, jak w samym tylko stanie New York wydano w celach przekupstwa trzy miliony dolarów i jak dawni gubernatorowie stanów, ba nawet prezydenci Stanów Zjednoczonych pisali: „Organizacja stronnictwa jest instytucją służącą wzbogacaniu się boss'ów i politician'ów. Walka o prezydenturę Roosevelta prowadzona była przedewszystkiem dla podziału wśród stronnictwa olbrzymiej zdobyczy. To czego potrzebujemy — to głosy. Stronnictwo musi zwyciężyć. Troszczenie się o ogólne dobro jest „tommy rot" (niedorzecznością"). „Zasadą moją jest robienie pieniędzy, powiedział Tweed, były boss z Tammany Hall, który miasto New York oszukał na grube miliony, a pomimo to został senatorem".

Tego rodzaju zeznania „szlachetnych dusz" dowodzą w dostatecznej mierze gangsterstwa w północno-amerykańskiej polityce i administracji. O ile osławiona organizacja wyborcza Tammany Hall od stu lat nigdy nie była wolna od zarzutu korupcji — wcześniej chodziło jednak o znacznie mniejsze oszustwa, niż w ostatnich czasach. Wówczas główne źródło dochodów stanowiły koncesje na domy publiczne, kluby nocne i domy gry, podczas gdy dziś stosunki z „Big Business" przynoszą bez porównania większe zyski. Niekiedy w ciągu ostatnich dziesięcioleci nie było tygodnia bez jakiegoś nowego głośnego skandalu w zarządzie miejskim New Yorku. W pierwszym rzędzie skorumpowane były sądownictwo i magistraty miejskie, ale za czasów burmistrza Jimmy Walkera przyłączyło się do nich co najmniej pół tuzina innych resortów.

Dziś, gdy New York znajduje się pod władzą nawpółżydowskiego nadburmistrza La Guardia, jednego z intymnych przyjacieli Roosevelta i jego żony — milionowe miasto jest jasnym przykładem, jak interes łączony jest w najstraszniejszy sposób z polityką.

OWOCE WŁOSKIEJ ZDRADY

Wystawanie w ogonkach po 100 gramów chleba Lecz kilka zdrajców podżega nadal. W centrum spiskowców znajduje się Umberto

GENEWA. Reorganizacja we Włoszech czyni dalsze postępy pod przewodnictwem partii faszystowsko-republikańskiej. Komendant milicji faszystowskiej Ricci, opublikował, jak już donoszono, odezwę do mężczyzn do lat 22, by zgłaszali się do milicji.

W porównaniu z szybko postępującą pracą organizacyjną faszyzmu tak zwany rząd Badoglio odgrywa żałosną wprost rolę. Nie czyni on nawet zewnętrznych pozorów wykonywania czynności państwowych, do których nie jest zdolny. Nawet jakiejś zwykłej roli emigracyjnej nie można zainscenizować, czegoś w rodzaju „posiedzenia senatu", ponieważ wraz z Badoglio zbiegł na Sycylię prezydent senatu, wielki admirał Thaon di Revel. Działanie tej szajki przestępców ogranicza się jedynie do prób kontynuowania zdrady i do podżegania niektórych Włochów przeciwko Niemcom i przeciwko faszyzmowi Mussoliniego. Do rozpowszechniania nienawiści służy rozgłośnia w Palermo, które to miasto nazywają „strażą przednią wyzwolonych Włoch." W przeciwieństwie do rozgłośni rzymskiej, która już w jeden dzień po interwencji wojsk niemieckich podjęła swe dawne transmisje pod władzą niemiecką i od tego czasu regularnie informuje ludność o zarządzeniach rządowych władz niemieckich jak również władz wojskowych, rozgłośnia Badoglio ogranicza się głównie do przekazywania wiadomości angielsko-amerykańskiej służby prasowej.

Charakterystyczną cechą nastawienia wspomnianej rozgłośni Badoglio jest również wezwanie, jakie ogłoszono przy okazji interpretacji niedzielnej ewangelii, a mianowicie wezwanie „do szczególnego pamiętania o wojskach alianckich, które walczą o wyswobodzenie Włoch". O tej wolności, którą państwa anglo-amerykańskie niosą rzekomo Włochom, śpiewa się już obecnie we Włoszech specjalną piosenkę. Włosi muszą po 100 gr. chleba stać godzinami w ogonku, przy czym już zapowiedziano, że zaopatrzenie w produkty spożywcze jeszcze się pogorszy, ponieważ każdy statek musi być przeznaczony do przewozu posiłków dla wojsk anglo-amerykańskich. Można sobie wyobrazić, do jakiego stopnia pogorszy się w tych warunkach głód i nędza ludności, w które to nieszczęścia wtrącił ją dom królewski z następcą tronu Umberto na czele, którego główna rola w zamachu na Mussoliniego i Rzeszę staje się co raz wyraźniejsza.

Gdy wojska Badoglio wszędzie tam, gdzie ujrzą chociażby jeden hełm niemiecki, jak o tym świadczy przykład na Sardynii, całkowicie się rozsypują natomiast specjalną wykazują gorliwość w plądrowaniu bezbronnej ludności cywilnej, jak to się dzieje np. w niektórych okolicach Dalmacji. W sprawie tej ogłosił chorwacki szef propagandy przez radio w Zagrzebiu kilka specjalnie charakterystycznych szczegółów. I tak oddziały włoskie połączyły się z partyzantami i urządziły wraz z nimi rzezie. Odpowiedzialni za to, oświadczył mówca, są właśnie ci oficerowie włoscy, którzy w wigilię najhaniebniejszej w dziejach zdrady zajmowali najważniejsze stanowiska w armii włoskiej. Była to skupiona wokół króla Victora Emanuela klika, która od dawna pracowała przeciwko Mussoliniemu i miała na celu zniszczenie Chorwacji i szkodzenie Rzeszy Niemieckiej. W każdym razie ci Włosi winni być pewni, że również i oni pewnego dnia poniosą zasłużoną karę za swoje zbrodnie.

Badoglio natomiast wzywa w bezwstydnej odezwie Włochów do popierania partyzantki i wogóle uważa za konieczne walczyć po stronie Brytyjczyków przeciwko Niemcom i „nierozsadnym Włochom." W ten sposób uzupełnia on swoją dokonaną w dniu 25 lipca zdradę wobec narodu włoskiego i niemieckiego sprzymierzeńca. Lecz jego pozbawiona charakteru gadanina i jego kłamstwa mogą co najwyżej wzbudzić pogardę i uśmiech współczucia w uczciwym świecie, tak że nie potrzeba z nimi polemizować. Król i następca tronu, którzy bezpiecznie przebywają na Sycylii, od dawna nie zabierali głosu. Generał Eisenhower uważa prawdopodobnie za rzecz słuszniejszą, by ci całkowicie w świecie skompromitowani przedstawiciele domu sabaudzkiego, który wskutek swej zdrady ściągnęli na siebie również nienawiść większości Włochów, skazani zostali na milczenie. Ocenia on widocznie lepiej prawdziwe nastroje we Włoszech i wie, że powaga tej kliki domu królewskiego całkowicie upadła.

Pod czerwonym sztandarem

Głód w „ogrodzie" Chin. Misjonarze amerykańscy donoszą o kanibaliźmie wśród ludności Honanu

LIZBONA 22. 9. Czasopismo „Babtist Standard" ogłasza sprawozdania amerykańskich misjonarzy o skutkach głodu w chińskiej prowincji Honan. „Dziesiątki tysięcy rodzin wędruje wzdłuż gościńca, — głoszą sprawozdania — by dotrzeć do okolicy, która rzekomo posiada jeszcze produkty spożywcze. Lecz w połowie drogi spotykają one korowody towarzyszy niedoli, ciągnących z przeciwnej strony".

Misjonarze donoszą, że brzegi dróg zasłane są trupami. Największe szczęście dla rodziców stanowi to, jeśli mogą sprzedać swe małe dzieci. W dniu chińskiego święta nowego roku znaleziono na ulicach jednego tylko miasta węglowego Czenczau w Honanie 180 osób zmarłych z głodu. Pewien misjonarz pisze, że „w Tai—Wu gotowano już i jedzono dzieci". Inny misjonarz donosi, że w miejscowości, w której mieszka, sprzedają teraz rozmaicie poćwiartowane mięso. Niedawno jednakowoż pewien kupujący znalazł wśród tego mięsa palec dziecięcy.

W kwietniu bieżącego roku rząd Czangkaiszeka zmuszony był urzędowo stwierdzić, że w prowincji Honan grozi głód pięciu milionom Chińczykóm. Rząd Czungkingu nazwał ten głód „największą katastrofą naturalną", jaka dotknęła ludność chińską od chwili wybuchu wojny. Fakt ten wydaje się tym bardziej dziwny, że prowincja Honan należy do najurodzajniejszych okolic Chin. Wprawdzie Honan jest bardzo gęsto zaludniony — posiada on 34 miliony mieszkańców, to znaczy nie mniej jak 199 mieszkańców na 1 km² — lecz położony on jest w urodzajnej ziemi o łagodnym klimacie. Obficie nawodniona ziemia jest tak urodzajna, że prowincję tę nazwano ogrodem Chin. Na urodzajnych równinach Honanu, przez które przepływa rzeka Hoangho i które stanowią stare chińskie ziemie uprawne, udaje się bawełna, owoce, tytoń, fasola i kukurydza. Kai—feng, główne miasto prowincji Honan było kilkakrotnie stolicą państwa. Na południe od prastarego miasta Lovang w Honanie znajduje się jedna ze sławnych świętych gór starochińskiej religii.

Fakt, że właśnie ta prowincja stała się miejscem głodu, który wypędził już setki tysięcy z domu i zagród na wędrówkę w nieznane można wytłumaczyć jedynie przyczynami natury politycznej. W Honanie tak samo jak na terytorium Hopeh i zachodniego Szantungu rozgrywają się walki między chińskimi komunistami a północno-chińskimi oddziałami pacyfikacyjnymi. Podobnie jak w Szansi, Szensi i Kansu potrafili komuniści zagnieździć się również w Honan, Hopeh i zachodnim Szantungu, rozdzielając odebrane obszarnikom majątki między wieśniaków. Ten podział ziemi wraz z kiepską gospodarką komunistyczną spowodowały zniszczenie całego rolnictwa i młynarstwa. Komuniści potrafili swoją propagandę ozdobić zręcznie postulatami patriotycznymi. Udało im się też przy pomocy prymitywnych obietnic pozyskać część wieśniaków do przyłączenia się do szeregów band komunistycznych, a wieśniacy ci przeważnie dla tego się przyłączali, ponieważ zagarniali istniejące jeszcze zapasy produktów spożywczych, przyczym nie zwracając najmniejszej uwagi na nędzę ludności, palili po prostu zapasy, których nie mogli sami zużyć. Częściowo też zagrzebano produkty żywnościowe w kryjówkach, które zamaskowano niby mogiły, ażeby służyły jako składy zaopatrzenia dla buszujących po kraju band rozbujniczych. Jedynie tylko na dużą skalę zakrojona akcja oczyszczająca przeciwko bandom komunistycznym mogłaby przyjść z pomocą cierpiącej głód prowincji.

Około 650.000 Hindusów głoduje

w samej tylko Bengalii

Według najnowszych wiadomości w prowincji Bengalii pozostaje 650.000 osób bez żywności. W Pendżabie panuje nadto wielki brak robotników w gospodarstwach rolnych, ponieważ wszyscy młodzi mężczyźni wcieleni zostali do wojska brytyjskiego. Rząd pendżabski zażądał dlatego natychmiastowego przysłania 500.000 robotników do Pendżabu.

W Kalkucie i okolicy przekształca się system wydawania środków żywnościowych dla całych rodzin na system kartek dla poszczególnych osób, w tym celu przeprowadza się nowy spis ludności

Za krwawe straty

ponoszone przez Anglo-Amerykanów ponoszą winę Roosevelt i Churchill

GENEWA. (DNB). Angielskie dzienniki w dalszym ciągu z niezmniejszoną ostrością krytyki debatują nad wypadkami we Włoszech. Oskarża się przy tym szereg kierowniczych osobistości w obozie alianckim za popełnienie dużych błędów i za wielką opieszałość.

„Niemcy a nie alianci panują obecnie w większej i najważniejszej części Italii" — oświadcza „Daily Herald". Niemcy stawiają zacięty opór i za każdy cal ziemi zdobytej przez Anglików i Amerykanów, każą sobie drogo płacić.

Gazeta „New Statesman and Nation" stwierdza, że sytuacja we Włoszech wypadła bardzo korzystnie dla Niemców. Siła uderzenia niemieckiej armii pozwoliła zająć nie tylko historyczne miasta Lombardii, lecz jednocześnie ważniejsze centra wojenne. Należy zapytać się jeżeli przejrzy się obecną sytuację we Włoszech, czy właściwie przeprowadzają Anglicy i Amerykanie — pisze gazeta, — prawdziwą, godną uwagi kampanię, w przebiegu której Niemcy wykazali o wiele więcej zbiorowego instynktu niż dowódcy alianccy.

Jeżeli doznaje się obecnie krwawych strat we Włoszech, to według zdania „Tribune" — wyłączną winę za to ponoszą Churchill i Roosevelt, na polityczne manewry których padł „nie tylko blask liberalnego i postępowego ducha i którzy dowiedli ponownie, że zupełnie nie rozumieją problemu europejskiego".

SZTOKHOLM. (DNB). Minister pracy Bevin, zaznaczył przed Izbą Gmin we czwartek, że Anglia musi liczyć się na wypadek stworzenia drugiego frontu z bardzo ciężkimi ofiarami.

SZTOKHOLM. (DNB). Angielski minister żeglugi powietrznej oświadczył w związku z komunikatem w sprawie ataku terrorystycznego na Hannover, że bombowce brytyjskie natrafiły na „niezwykle silną obronę" myśliwców niemieckich.

ŚRODKI DO WALKI ZE SZCZURAMI

Uwaga na marginesie planowanej na najbliższą jesień walki ze szczurami

Celem umożliwienia każdemu jak najszerszej współpracy w tępieniu szczurów podaje się na tym miejscu zestawienie najważniejszych metod zwalczania szczurów i środków służących do tego celu.

Jeśli jakiś dom w mieście lub na wsi nawiedzi plaga szczurów, to istnieje trojaka możliwość jej zwalczania:

1. przez zabijanie, chwytanie lub strzelanie, co przy niewielkiej ilości szczurów może być już wystarczające,

2. przez użycie do tępienia naturalnych wrogów szczurów, a mianowicie psów, kotów i sów.

3. przez rozstawianie zatrutych pokarmów.

Do chwytania szczurów używa się pułapek o bardzo różnorakiej konstrukcji. Wymienić tutaj należy używaną także do łapania myszy w mniejszych rozmiarach pułapkę zatrzaskową, dalej pułapkę talerzową i szereg skomplikowanych pułapek drucianych. Dla skutecznego użycia pułapek ważne jest: 1. ich bezwzględna czystość — nie mogą one zdradzać zapachu zabitych zwierząt, lecz trzeba je przed użyciem zmyć dobrze gorącą wodą. 2. bardzo pożądana przynęta, którą dobrze umocować. 3. dokładne zamaskowanie. Szczur jest bardzo czujny i nie ufa wszelkim zmianom, zwłaszcza w pobliżu miejsc swoich kryjówek. Dlatego zaleca się zasłanianie pułapek np. sieczką, sianem lub innym lekkim materiałem, tak, by tylko przynęta była widoczna. Przy stawianiu pułapek zatrzaskowych lub talerzowych trzeba szczególną zwracać uwagę na to, by dzieci lub zwierzęta domowe nie narazić na niebezpieczeństwo. Dobrze jest np. zasłaniać pułapki pionowo ustawionymi skrzynkami drewnianymi.

Skuteczniej i szybciej aniżeli przy użyciu pułapek odbywa się tępienie szczurów, gdy się zastosuje do łowienia szczurów naturalnych ich wrogów, mianowicie psa, kota, a przede wszystkim sowy. Pies i kot często wypędzają tylko szczury i więcej nadają się do tego by je powstrzymywać od domu i dziedzińca. Sowa zaś (sowa płomykówka i sówka) może oddawać znakomite usługi na strychach i w stodołach. Tępi ona powoli wszystkie szczury w danym budynku, ponieważ chwyta ona swą zdobycz w bezszelestnym prawie locie i w przeciwieństwie do psa i kota nie niepokoi szczurów. O skutecznej pracy sowy można się np. łatwo przekonać, gdy się zbiera regularnie pod miejscem spoczynku sowy resztki jej uczty. Jeśli przez dwa do trzech dni pod rząd takich resztek niema, to jest to niezawodny znak że w budynku szczurów już niema. Przy tej okazji należy zwrócić uwagę na wielką wartość tego błędnie często tępionego ptaka w walce ze szkodnikami.

Jeśli się jednak chce w krótkim czasie przeprowadzić w szerszym zakresie walkę ze szczurami a mianowicie równocześnie we wszystkich dotkniętych tą plagą miejscach, to zaleca się przy silnej pladze szczurów rozstawianie zatrutych pokarmów, tak zwanych trucizn do żarcia lub zatrutych kostek. Potrzebne są tutaj pewne wskazówki.

Jako trucizny można używać przede wszystkim soku cebuli morskiej. Nadaje się też fosfor. Zaniechać natomiast należy używania strychniny, arszeniku, barium carbonatu i soli fluorowych, albowiem wspomniane bardzo silne dla ludzi i zwierząt trucizny mają tę ujemną stronę, że zachowują przez bardzo długi okres czasu swoją moc trującą, natomiast cebula morska i fosfor działają tylko przez ograniczony czas. Przy użyciu zatem tych ostatnich środków nie może się zdarzyć, że przechowywane w domu przez dłuższy czas resztki trucizny, o których już zapomniano, pomieszane zostaną z innymi materiałami i w ten sposób spowodują zatrucie. Żółtego fosforu należy używać pod postacią pasty fosforowej, którą smaruje się chleb, kartofle, mięso albo ryby. Należy chleb pokrajać na 5-gramowe kostki i jak najdokładniej zauważyć sobie liczbę i miejsca ich rozłożenia. Nie zżarte kawałki zbiera się po tygodniu i spala w ogniu lub głęboko zakopuje. Po trzech miesiącach fosfor traci wskutek zmian chemicznych swoją moc trującą, jedynie większe kawałki zachowują tę siłę dłużej.

Preparaty z cebuli morskiej mają tę wyższość nad pastą fosforową, że są one zabójcze jedynie dla szczurów, natomiast mniej są trujące dla innych zwierząt. Jeśli można kupić sok cebuli morskiej lub płynne preparaty cebuli morskiej, to najlepiej samemu sobie przyrządzić kostki trujące. W innych wypadkach trzeba stosować gotowe do użycia preparaty cebuli morskiej, które można nabyć pod następującymi nazwami:

PREPARATY CEBULI MORSKIEJ

I. **płynne**: Preparat na szczury Delicia, producent: Ernst Freyberg, fabryka chemiczna w Delitzsch.

Orwin — ekstrakt pastowy, producent: fabryka chem. Labor Kurt Krehay, Berlin SO 36, Taborstr. 9.

Ratotex, producent: Otto Reichel, Berlin Neukölln, Elbestr. 26/29.

II. **stałe**: Hora — kostki z cebuli morskiej, Fahlberg — List AG., Fabryki chem., Magdeburg — Südost. Postschliessfach 23.

Raxon w kostkach. Fabryka chem. Fr. Kaiser GmbH, Waiblingen bei Stuttgart.

Dla spotęgowania ich skuteczności zwilża się 5-gramowe kostki nieco mlekiem lub sokiem z pieczeni, przy czym tak samo jak i przy rozstawianiu należy unikać dotykania trucizny. Ważne dla skuteczności trucizny jest to by szczur nie znalazł nigdzie sposobności do picia. Po spożyciu bowiem preparatu cebuli morskiej powstaje bardzo silne pragnienie, a picie wody może znacznie osłabić względnie zniweczyć działanie trucizny.

Obok pasty fosforowej i wymienionych preparatów cebuli morskiej należy w końcu wspomnieć jeszcze o bardzo dla ludzi i zwierząt domowych trującej paście Zelio, którą wyciska się z tubek na chleb i rozsmarowuje wiórem drzewnym. Dobrze jest dodać trochę tłuszczu z pieczeni. Kromki chleba składa się razem, kraje drobno i kostki w tutkach papierowych rozstawia w odpowiednich miejscach.

Celem ostrożnego i skutecznego obchodzenia się z truciznami przy tępieniu szczurów trzeba sobie zauważyć, co następuje:

1. Rozstawione 5-gramowe kostki muszą być świeże. Nie wolno ich dotykać rękami i muszą o ile możności zawierać smak dodatkowy.

2. Należy uniemożliwić szczurom picie wody po spożyciu trucizny.

3. Trzeba dobrze pilnować liczby i miejsca rozstawionych kostek trucizny, ażeby dzieci i zwierzęta domowe nie spożyły trucizny jako pożywienia.

4. Po ukończeniu akcji tępienia szczurów trzeba zebrać resztki trucizny i zagrzebać ją tak, by zwierzęta domowe nie mogły jej odgrzebać. Również dobrze zagrzebać należy zatrute szczury.

Napisał A. Schlote.

Obwieszczenie urzędowe Gebietskommissar'a m. Wilna

o nowym uregulowaniu sprawy przepustek nocnych na terenie m. Wilna

1. Przepustki nocne, uprawniające do chodzenia po ulicy w czasie zakazanym (od 22 do 4 godziny) wystawia zasadniczo Gebietskommissar.

2. Jedynie dla celów obrony powietrznej przepustki nocne wystawia Komendant Policji Bezpieczeństwa, Oddz. Obrony Powietrznej.

3. Wszystkie dotychczas wydane przepustki (z wyjątkiem wymienionych w p. 2) po 30. IX. 1943 r. tracą swoją ważność.

4. Celem zmniejszenia pracy administracji **nie będą nadal** wydawane przepustki nocne dla następujących zawodowo pracujących:

1. Dla personelu obsługi lokomotyw kolei żelaznych,

2. dla personelu obsług pociągów kolei żelaznych,

3. dla zatrudnionych w Soldatenheim'ie i innych znajdujących się pod zarządem Feldkommandantury i Valgis-trustu jadłodajniach (personel nadzorczy, kelnerzy, obsługa kuchni),

4. dla straży fabrycznej (dozorców).

Wymienione wyżej kategorie osób są uprawnione do chodzenia po ulicy (to znaczy od swego miejsca pracy do swego mieszkania i odwrotnie) bez przepustki nocnej.

5. Dla personelu kolejowych warsztatów remontowych (EAW) jak również personelu depo kolej żelaznych (BW) godzina policyjna ustanawia się na godzinę 23.30.

6. Osoby wyszczególnione w pp. 4 i 5 oraz mające ważny dowód osobisty muszą posiadać **zaświadczenie pracy**, wydane i podpisane przez Dyrekcję ruchu kolei żelaznych, Felkommandanturę, względnie przez właściwego niemieckiego pełnomocnika.

7. Odnośny urząd zatrudniający winien prowadzić ewidencję osób wymienionych w pp. 4 i 5 z podaniem nazwiska, imienia, daty urodzenia, miejsca urodzenia, zawodu, ulicy i numeru domu zamieszkania i przedkładać ją co miesiąc w postaci listy urzędowi podpisującemu dla kontroli.

8. Dla specjalnych celów służbowych będzie oddana do dyspozycji Dyrekcji ruchu kolei żelaznych, Poczty, Urzędu Telefonicznego i Okręgu Telegraficzno-Budowlanego pewna ilość przepustek nocnych, które wystawiane będą nie na nazwisko, lecz na urząd. Mogą one być zastosowane tylko w pilnych wypadkach służbowych, w ciągu czasu zakazanego i po wykorzystaniu podlegają natychmiastowemu zwrotowi odpowiedniemu niemieckiemu urzędnikowi.

9. Naruszenia karane będą zgodnie z § 4 Rozporządzenia Komisarza Rzeszy dla Kraju Wschodniego z dn. 6. IX. 1941 r. (Abl. Ka ... str. 263) więzieniem i grzywną pieniężną, lub jedną z tych kar.

10. Niniejsze obwieszczenie nabiera mocy z dniem 1 października 1943 r.

Wilno, dn. 23 września 1943 r.

Gebietskommissar Wilna Stadt
(—) HINGST

Obwieszczenie

Egzaminy dla ubiegających się o dodatki pieniężne za znajomość języka niemieckiego

Wszyscy miejscowi urzędnicy i pracownicy, którzy ubiegali się o dodatek za znajomość języka niemieckiego, muszą składać egzamin. Egzaminy dla osób, które zgłosiły się w Związku Zawodowym, rozpoczną się dn. 27 września r. b. w gmachu Związku Zawodowego, Wilno, ul. Giedymina 27, pokój 404, IV piętro.

Dn. 27 września o godz. 7.30 stawiają się osoby, których nazwiska rozpoczynają się na litery A—C; dn. 28 września — na lit. D—G; dn. 29 września — Ha—Ka; dn. 30 — Ke—Kr; 1 października o godz. 7.30 na litery — Ku—L; o godz. 13.30 na lit. M. Dn. 2 października o godz. 7.30 na litery — N—Pa, o godz. 13.30 na litery Pe—R. Dn. 4 października o godz. 7.30 na litery Sa—Str.; o godz. 13.30 na lit. Su—T i dn. 5 października o godz. 7.30 na litery U—Z.

Na egzamin należy przynieść obsadkę, atrament i papier do pisania. Za egzamin należy uiścić opłatę, w wysokości 5.— RM.

NORMY OPŁAT

na rzecz Głównego Związku „Lasy i Drzewo" w Komisariacie Rzeszy dla Kraju Wschodniego

RYGA. (ON). Po ukonstytuowaniu się — stosownie do Obwieszczenia Komisarza Rzeszy dla Kraju Wschodniego z dn. 1 maja 1943 — Głównego Związku oraz Związków Rejonowych „Lasy i Drzewo" w Komisariacie Rzeszy dla Kraju Wschodniego, Główny Związek ogłosił obecnie w Wiadomościach Urzędowych Komisarza Rzeszy dla Kraju Wschodniego Nr. 2 z dn. 10 września 1943 obowiązujące normy opłat. Odpowiednio do tego wszystkie zakłady i przedsiębiorstwa, publiczni rzecznicy zapotrzebowania oraz poszczególne osoby, które korzystają z usług Głównego Związku względnie Związków Rejonowych jako regulatorów rynkowych, obowiązane są do uiszczenia należytości. Wspomniane usługi związane z regulowaniem rynku polegają na wydawaniu zezwoleń na zakup, wydawaniu orderów lub na bezpośrednim przydziale drzewa nieobrobionego — do którego zalicza się i drzewo kopalniane, papierówka i drzewo opałowe — jak również drzewa tartego i dykty.

Opłata wykalkulowana jest nisko i wynosi: za każdy fm. lub metr przestrzenny drzewa nieobrobionego albo m^3 drzewa tartego — 0,10 RM., za każdy m^3 dykty — 0.50 RM. Następnie obowiązani są do opłat publiczni i prywatni posiadacze lasów o ile sprzedają oni drzewo na rynku. Opłata, którą musi uiścić posiadacz lasu wynosi 0.30 RM za każdy fm. lub m. przestrzenny sprzedanego na rynku drzewa. Opłaty podelgające uiszczeniu przez nabywcę drzewa włączane są przez sprzedających drzewo publicznych lub prywatnych posiadaczy lasów do rachunków za drzewo przy ich doręczaniu i raz do roku następuje rozliczenie się z tytułu ich z Głównym Związkiem, — w ten sposób zatem przez zainkasowanie opłat unika się dodatkowej pracy administracyjnej i nie zachodzi potrzeba specjalnych organizacji, podnoszeń należytości itp. Opłaty za drzewo tarte i dyktę będą dla publicznych rzeczników zapotrzebowania, zakładów przedsiębiorstw lub poszczególnych osób wystawiane przy wydawaniu zezwoleń na zakup.

ZE SPORTU

Tauras — Szarunas

Dzisiaj o godz. 16-ej na Pióromoncie mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy Tauras-em a Szarunas-em.

Przypominamy, że w maju bawiła w Wilnie kombinowana drużyna Tauras-u z ŁFŁS-em i zwyciężyła reprezentację miasta w stosunku 4:1 (4:1).

Obecnie Tauras prowadzi w tabeli nie mając żadnej porażki.

Piłkarzy Szarunas-a oczekuje trudne zadanie — zdobycie chociażby jednego punktu.

W drużynie Szarunas-a nie będzie grał Cenfeldas, który przebywa w dalszym ciągu na leczeniu w szpitalu. (K)

Od Wydawnictwa.

Celem uniknięcia reklamacji przerwy w otrzymywaniu gazety prosimy naszych prenumeratorów na prowincji o wpłacanie **prenumeraty na m-c następny** do dnia 25-go każdego miesiąca.

Wpłaty otrzymane po 25 będziemy zaliczać na dalsze okresy.

Jednocześnie prosimy o dokładne i czytelne podawanie adresów.

Z dnia

26 Wrzesień — NIEDZIELA — Cypriana

Wschód słońca 5.11
Zachód słońca 17.10.

W dniu dzisiejszym zaciemniamy okna od godz. 18.35 do 05.50.

DYŻURY APTEK.

Następujące apteki mają nocne i świąteczne dyżury od 27. IX. do 4. X. 1943 r.: Apteka Nr. 4 przy ul. Św. Jańskiej Nr. 2 (tel. 762), Apteka Nr. 5 przy ul. Wielkiej Nr. 25 (tel. 329), Apteka Nr. 9 przy ul Kowieńskiej Nr. 2 (tel. 490), Apteka Nr. 12 przy ul. Nowogródzkiej Nr. 89 (tel. 655), Apteka Nr. 14 przy ul. Witoldowej Nr. 22 (tel. 1698) Apteka Nr. 20 przy ul. Jagiellońskiej Nr. 1 (tel. 1729), Apteka Nr. 336 przy ul. Sawanoriu (daw. Legionowa) Nr. 10 (tel. 468).

— OTRZYMAMY DROŻDŻE. Podajemy do wiadomości mieszkańców, że na mocy zarządzenia Wydz. Aprow.-Gosp. z dnia 25. IX. na odcinki „Drożdże" wszystkich kart żywnościowych 21-go okresu wyż. będą wydawane drożdże, po 40 gr. na każdy odcinek.

Zamknięte zakłady wyżywienia, które otrzymują produkty żywnościowe na podstawie orderów, otrzymają drożdże również na ordery Wydziału Aprowizacyjno-Gospodarczego.

Odcinki „Drożdże" są ważne aż do odwołania. (K)

—TRAGICZNIE ZAKOŃCZONA JAZDA ROWEREM. Dwunastoletni Władas Gorskis (Szopena 3—17) jechał na jednym rowerze z rówieśnikiem o nie ustalonym dotychczas nazwisku po ul. Raduńskiej, nagle nastąpiło zderzenie rowerzystów z autem asenizacyjnym.

Kolega Gorskisa poniósł śmierć na miejscu, auto asenizacyjne przewiozło trupa do Pogotowia. Po zostawionego na ulicy w stanie beznadziejnym (pogruchotane ręce, nogi i klatka piersiowa) wyjechała maszyna Pogotowia, przewożąc ofiarę wypadku do szpitala Św. Jakuba.

Policja prowadzi dochodzenie kto ponosi winę za tragiczne zdarzenie.

Wypadek miał miejsce 24 b. m. o godzinie 16.20. (K)

— BIAŁA GORĄCZKA. O godz. 15.50 w dniu 24 września wezwano Pogotowie Ratunkowe na ul. Kiejstucio Nr. 47 m. 4 do Antoniego Waszkiewicza, który po wypiciu nadmiernej ilości alkoholu, dostał białej gorączki.

Waszkiewicz zdemolował mieszkanie, pobił żonę, rzucił się z siekierą do dzieci i gdy przyjechali funkcjonariusze Pogotowia, nie pozwolił się zabrać do szpitala przy ul. Letniej. (K)

— NIEDOSZŁY SAMOBÓJCA. Jonas Kierys (adres nie ustalony) skoczył do Wilii z Zielonego Mostu z zamiarem popełnienia samobójstwa.

Policji udało się uratować Kierysa. Działo się to w piątek, 24-go o godzinie 18.30. (K)

OFIARY

Ciężko choremu na gruźlicę kości Sienkiewiczowi Edwardowi 50 RM bezimiennie.

KINA

Wehrmachtkino II Vilniaus (Wileńska) 58

„Kora-Terry"

„CASINO" Didžioji (Wielka) 47, tel. 6—77

„Andaluzyjskie noce"

Od poniedziałku: „Królewski walc"

„ADRIA" Didžioji (Wielka) 56, tel. 10-37

„Miodowy miesiąc Beaty"

Od poniedziałku premiera: Dwaj szczęśliwi ludzie".

„MUZA" Naugarduko (Nowogródzka) 8, tel. 6-62

„Premiera Butterfley"

„AUSZRA" Pylimo (Zawalna) 4, tel. 10-70

„POCZMISTRZ"

„GRAŻYNA" w N.-Wilejce.

„Maneż"

Od wtorku: „Błękitny strój wieczorowy".

P. Reginie Łapuszkównie i p. Dr. Ryszardowi Korab-Laskowskiemu

z okazji uroczystości Ich zaślubin, życzą długich i szczęśliwych lat wspólnego pożycia

Przyjaciele.

Drogiej Renetce Łopuszkównie i p. Dr. Ryszardowi Korab-Laskowskiemu

z okazji ich ślubu życzą dużo szczęścia i radości w życiu

Koleżanki Panny Młodej

F-ma R. ŁOSKOT

Vilniaus (Wileńska) 22
Šventesios (Gdańska) 6

KUPUJE: denaturat, forniery, trawę morską, włos, szpagat, gobelinę, worki i sprężyny.
Pracownia mebli, telef. 1\-77.

LABORATORIUM Zębów Sztucznych

Przyjmuje wszelkie roboty techniczno-dentystyczne, wykonuje na kauczuku i różnych metalach. Robota szybka, fachowa i tania.

Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23

drugie podwórko, albo frontowe wejście: Tilioji (d. Cicha) 4—23.

ANTYKWARIAT

Państw. Wydawn.

Kupuje Książki

Domininkonu (Dominikańska) 4.

Drzewka owocowe

wytrzymałe na mróz jabłonie i grusze, polecają szkółki: Julian Palewicz i Syn, Wilno, Giedraičių (d. Chocimska 52. Oglądać w dnie powszednie. (5688)

PRACOWNIA Instrumentów Muzycznych K. Olszewskiego

Trakų (Trocka) 15

KUPI: Wszelkie stare instrumenty strunne: skrzypce, mandoliny, gitary, bałałajki i t. p.

TEATR

„ALI-BABA"

Wielka 66.

Wielka rewia

z udziałem całego zespołu POD TYTUŁEM

„Złota jesień"

W sobotę 2 przedstawienia o godz. 16.30, 18.30. W dnie świąteczne o godz. 14.30, 16.30 i 18,30.

CYRK w Wilnie

Pylimo (Zawalna) na Rynku Drzewnym

od 16-go września zmiana programu

Występują ukraińscy, łotewscy, estońscy, węgierscy i miejscowi artyści.

Przedstawienia codziennie o godzinie 17 i 19, w święta o godzinie 14,30, 16,45 i 19

Bilety sprzedają się w kasie cyrku od godziny 15 tej. w święta od g. 12.

W niedzielę i święta bilety honorowe i kontramarki nieważne

Poszukiwani są mężczyźni i kobiety do pracy

jako: **krawcy, szewcy, robotnicy do składów.**

Wstępująca młodzież ma możność uzyskania fachowego wykształcenia.

Informacji udziela: Feldbekleidungsamt d. Lw. Wilna, Basilianerstr. 2 Lohnstelle. (609\)

Wózki dziecinne

reperuję, maluję, daję nowe kółka i inne części.

Kupię stare wózki, ceratę, celuloid, **wąż gumowy** i inne materiały

Pracownia wózków dziecinnych

Trocka 16—17.

Komunikat

Kierownictwo Szkoły Powszechnej Nr. 25 powiadamia rodziców, że dn. 21.IX b. r. rozpoczęto zajęcia szkolne w lokalu szkoły Nr. 37 — Gedimino 22, III piętro. Zapisy uczennic przyjmuje się codziennie do dn. 29 b. m. włącznie, od godz. 13—15 do oddziałów I, II, III, IV i V.

Kierowniczka Szkoły Nr. 25.

Kupuję:

stare monogramy, pierścionki, kamuszki do pierścionków i sprzęt jubilersko-grawerski. Didžioji (Wielka) 27.

Pracownia elektrotechniczna.

Zdjęcia paszportowe

wykonuje szybko **FOTOFILM** (6159)

Totorių (Tatarska) 6.

Zginął pies gończy

duży, ciemno-brunatny, z obrożą łańcuszkową, wabi się „Alf", sierść długa, w dniu 22. X 1943 r. w pobliżu ul. Basanavičiaus (d. W. Pohulanka). Uprasza się oddać za wynagrodzeniem w Landbewirtschaftungsgesellschaft Ostland m. b. H. Wilno, ul. Basanavičius Nr 24.

Zgubiono teczkę brązową skórzaną, w której znajdowały się 2 dowody osobiste: 1. Laik. Asm. Liud. Nr 25917/6508 na nazw. Paulina Tietianiec, 2. Litewski pass Nr 68089/1178 na nazw. Janina Tietianiecaitė-Polikšėnė. Proszę łaskawego znalazcę o zwrócenie dokumentów pod adresem: Paupio (Popławska) 7—5. Za wynagrodzenie — pozostawienie teczki. (6131)

Z dniem dzisiejszym otwieramy następujących 20 sklepów spożywczych:

Sklep Nr	I	Algirdo 7
" "	II	Subačiaus 45
" "	III	Vytauto 40
" "	IV	Pilies 20
" "	V	Savanorių 1-3
" "	VI	Subačiaus 55
" "	VII	Filaretų 22
" "	VIII	Geležinkelio 15
" "	IX	Pylimo 35
" "	X	Sierakausko 25
" "	XI	16 Vasario 15
" "	XII	Gedimino 5
" "	XIII	Tilto 9
" "	XIV	Subačiaus 75-a
" "	XV	Algirdo 8
" "	XVI	Vilniaus 14
" "	XVII	Kauno 49
" "	XVIII	Basanavičiaus 41
" "	XIX	Šv. Jono 5
" "	XX	Gedimino 31

Będziemy się starali zawsze zadowolić Szanowną Klientelę i prosimy o uprzejme poparcie.

Li-Mi-Pa

Wileński Handel Miejski.

KUPUJĘ: DYKTĘ,

forniery zagraniczne, denaturat, worki, okucia meblowe i trawę morską.

Firma B. ZYCH

Trakų (Trocka) Nr 6, tel. 3-97.
Tamże potrzebne polerowaczki.

Elektro-Werkstatt P. BOHATKIEWICZA

POLECA: przewijanie dynam i motorów, naprawę grzejników i wszelkiego sprzętu elektrycznego.

Liejyklos (Ludwisarska) 2—14 (róg Wileńskiej).

FARBUJEMY wszelkiego rodzaju tkaniny,

oraz skóry, zamsze, chromy juchty, lajkę i t. d.

ODNAWIAMY!

Płaszcze skórzane walizki, teczki, obuwie skórzane. Za jakość farb DAJEMY GWARANCJĘ.

Plačioji (Szeroka) 7, wejście na ulicę Szeroką z ulic Zawalnej lub Mało-Stefańskiej.

UWAGA! PORADY BEZPŁATNE. Na wszelkie swędzące schorzenia skóry, świerzb (krosta), podlice, piegi, i t. p. maście i płyny lecznicze otrzymać możesz. Išganytojo (d. Miłosierna) Nr 6 m. 8 z Bakszty wdół do Zarzecznej. W godz. od 9—18. Fel. med. Niezski.

Różne

BRODAWKI szpecące usuwam bez bólu od 7 rano do 8 w. Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4.

CHIROMANTKA-wróżka przyjmuje od godz. 11 do 7 po południu Wilno, Didžioji (Wielka) 15/I m. 12-a. wejście z zaułka Szwarcowego Nr. 1. w podwórku (5497)

CZARNĄ damską jesionkę (średni wzrost) stan dobry, zamienię na zakopianki lub opał. Tilto (Mostowa) 25—7. (6226)

DWIE baranie skóry, dwie nocne szafki i szafkę kuchenną w rodzaju lodówki, wymienię na opał. Skapo (Skopówka) 11—10. (6175)

FUTRO-dachy używane i kapę białą, zamienię na opał. Naugarduko (Nowogródzka) 98—3. (6145)

ELEKTRYCZNY rondelek pół litrowy, garnek aluminiowy 10 lit., piłkę siatkówkę nową, dwa stoliki, 2 szafki nocne do dziecinnego pokoju b. ładne, zamienię na opał. Vivulskio (Wiwulskiego) 16—7, od godz. 17.

ELEGANCKI głęboki wózek, zamienię na opał. Prusų (Poleska) 3/51—3. (6209)

ŁÓŻKO półtora osobowe na siatce zamienię na opał. Sventikų (Popowska) 10—2. (6142)

MALARZ, który malował u mnie białe kredensy, proszony jest o przybycie do firmy. B. Zych. Trakų (Trocka) 6, tel. 3-97.

MASZYNĘ do pisania, o niemieckim szryfcie, walizkową, zamienię na drzewo. Gedimino (Mickiewicza) 26—3, godz. 12—17. (6211)

MASZYNĘ do krajania tytoniu zamienię na opał. Jakšto (d. Dąbrowskiego) 3—4. (6228)

NOWOCZESNĄ szafę trzechdrzwiową oraz stół okrągły orzechowy, zamienię na opał. Paupio (Popławska) 14—7. (6212)

NA TRASIE ul. Kamienna, G. Buffałowa, 16 Lutego, Gedimino, zgubiono pantofel czarny. Znalazcę proszę o zwrot pod adresem: Jakšto (Dąbrowskiego) 3—7, za wynagrodzeniem. (6118)

PRZYJMUJĘ do haftu i naprawiam bieliznę. Šv. Mykolo (Św. Michalski) 12—6. (6225)

PŁASZCZ damski zimowy i spodnie robocze do butów, zamienię na opał. Ankštoji (d. Ciasna) 8—4 (6135)

ROWER męski zamienię na opał. Čiurliono (Zakretowa) 27—2. (6143)

SZAFĘ nowoczesną szafki nocne i stół okrągły zamienię na opał. Pylimo (Zawalna) 30—15. (6169)

SERWIS 6-cio osobowy porcelana „Gische" i patefon walizkowy z 10-cio płytami, zamienię na opał. Zgłoszenia do Adm. „Gońca" pod „Serwis".

SZAFĘ nowoczesną trzechdrzwiową zamienię na opał. Utenos (Mętna) 27—1.

WAGI stołowe 10-cio kilogramowe z odważnikami zamienię na opał. Širvintų (Ogórkowa) 10—7. (6136)

WRÓŻKA z 30-letnią praktyką przyjmuje od godz. [illegible] do 8 wieczór oprócz niedzieli. Vokiečių (Niemiecka) [illegible] m. 12, w podwórku na prawo. (5395)

WALONKI Nr. 26, 27, 28, zamienię na opał, kostium lub bieliznę damską albo męską. Polocko (Połocka) 3—3, 6—8 p. p. (6200)

WÓZEK głęboki w dobrym stanie, zamienię na opał. Sibiro (Syberyjska) 2—1, koło Subocz. (6176)

WÓZEK głęboki, garnitur męski czarny na średni wzrost, wszystko stan dobry oraz kwiaty, wymienię na opał. Pakalnes (Podgórna) 1—17, w godz. 15—18. (6219)

WYKUPIĘ i zapłacę żądaną cenę za rower niebędący moją własnością skradziony z korytarza. Gedimino (d. Mickiewicza) 38 Org. Tod. dnia 23. Oferty kierować listownie lub w inny sposób do adm. „Gońca" pod „J. R." (6183)

ZNANA chiromantka-fizjonomistka wróży: z kart, ręki, fotografii i charakteru pisma. Przyjęcia od godz. 9 do 6 p. p. Literatų (d. Literacki) 8 m. 8, vis à vis poczty głównej. Wejście z bramy na prawo, schody, II piętro. (5481)

ZNANA chiromantka wróży z rąk i kart. Stawia horoskopy. Dla nieobecnych z pisma i fotografii. Tilto (Mostowa) 25—7. (5816)

ZEGARMISTRZ na ul. Trockiej 4! Proszę do dnia 25 września r. b. zwrócić oddany do reperacji zegarek ręczny, damski, na nazwisko Trajnajtisa Józefa. Adres: „Maistas", Traku (Trocka) 19. (6043)

ZAMIENIĘ suknię jedwabną na opał. Ukmerges (Wilkomierska) 17-a—3. (6183)

ZGUBIONE: Laik. Liud., wydany przez gminę Landwarów, zaświadczenie od agronoma i kartkę na papierosy, wszystko na nazwisko Jasiulewicz Florian, unieważnia się. Znalazcę proszę o zwrot pod adresem: Basanavičiaus (W. Pohulanka) 18—33, za wynagrodzeniem. (6210).

ZGUBIONY dowód osobisty litewski na nazwisko Misztowta Albina, zamieszkałego w Widzach, unieważnia się. (6193)

ZIOŁA Dr. Wojnowskiego przeciw: gruźlicy, upławom, bólom stawowym, bezsenności, nerwom, wrzodom. Kalwaryjska 12—34, w godz. 10—13. (6179)

ZGUBIONE zaświadczenie pracy wydane przez HKP na naz. Gieczys Franciszek, unieważnia się. (6195)

ZAMIENIĘ na opał lub na ubranie damskie kozę dużą, młodą 5-cio miesięczną kozeczkę oraz 6-cio miesięcznego rasowego koziołka. Dowiedzieć się: Wilno, Mildos (Polowa) 15—1, od godz. 12 m. 20 do 4 p. p. (6008)

ZAKOPIANKI dziecinne i damską jesionkę średniego rozmiaru zamienię na opał lub grubszy wełniany koc. Kalvarijų (Kalwaryjska) 17-5 (6232)

ZGUBIONE dokumenty: dowód osobisty i zaświadczenie z pracy, kartki żywnościowe na nazw. Suchocka Helena. unieważnia się. (6230)

ZGUBIONE Personalausweis Numer 14962, zaświadczenie pracy wydane przez fabrykę „Kallis" i zwolnienie z komisji poborowej wszystko na nazwisko Janas Mieczysław, unieważnia się. (6197)

ZIOŁOLECZNICTWO chorób przewodu pokarmowego od 7 rano do 8 w. Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4.

ŻYLAKI usuwam od 7 rano do 8 wieczorem. Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4.

Kupno i Sprzedaż

KUPIĘ męski ręczny dobry zegarek. Konarskio (Konarskiego 3-b m. 3, oficyna, Meszkienas Ludwik, do 9 rano. (6113)

KUPIMY Retinę lub Leicę nową, model I. Totorių (Tatarska) 6, Fotofilm. (6140)

KUPIĘ materiał jedwab wzorzysty na sukienkę i pantofle Nr. 39. Stepono (Stefańska) 7—5. 6193)

KUPIĘ filc w różnych kolorach, najchętniej biały. Vilniaus (Wileńska) 30, sklep 6. (6194)

KUPUJĘ: wszelkie przyrządy pomiarowe, woltomierze, amperomierze i t. p., sprzęt radiowy i elektryczny oraz stare aparaty radiowe. Didžioji (Wielka) 27. Pracownia elektrotechniczna.

KUPIĘ sweterek z dobrej wełny. Zgłoszenie do administracji „Gońca" do okienka prenumeraty.

KUPIĘ 3 metry drzewa opałowego brzoza, olcha lub węgiel. Palangos (r. Poznańska) 2 m. 5-b, godzina 14—17. (6150)

MASZYNĘ do szycia kupimy. Zgłoszenia: Soldatenheim II. Gedimino 12, od 12—13. (6180)

SPRZEDAM ładne szparagusy i filodendrony od 30 RM. i tamże zamienię szafę dwudrzwiową do ubrania na opał. Lvovo (d. Lwowska) 57-3. (6139)

ŚREDNIA Szkoła Ogrodnicza sprzedaje rasowe angorskie króliki na rozpłód po 15 RM. sztuka. Šelių (Sołtaniska) 50 w dni robocze od godz. 8—15. (6148)

Praca

„EL-VA" pracownia krawiecka Gedimino (Mickiewicza) 25—2, poszukuje dobrej krawcowej, zdolnych podręcznych i uczenic. Warunki dobre.

POTRZEBNA pomocnica domowa, spokojna, uczciwa do małej rodziny. Dowiedzieć się: Jogailos (Jagiellońska) 6 m. 20. (6231)

POTRZEBNA od zaraz do młodego małżeństwa pomocnica domowa umiejąca gotować, która mogłaby się zająć dzieckiem. Zgłoszenia do adm. „Gońca" pod „19-8" (6025)

POTRZEBNA służąca do 2-ga dzieci. Užupio (Zarzecze) 11—4. (6169)

POTRZEBUJE na wieś do Czarnego Boru służącą, dam dobrą pensję i dobre utrzymanie. Universiteto (Uniwersytecka) 2—17. Romejko. (6170)

POTRZEBNA zdolna do szycia. Vilniaus (Wileńska) 30—16. (6153)

POTRZEBNA na wieś 7 km. od Wilna młoda służąca do 2-ch osób. J. Jasińskio (J. Jasińskiego) 1-a—4. (6166)

POSZUKUJĘ natychmiast pomocnicy domowej do Nowo-Wilejki. Zgłoszenie do adm. „Gońca" pod „N. W." (6125)

SAMOTNA w średnim wieku, poszukuje pracy: gospodyni, bony, lektorki. Zgłaszać się pod adresem: Basanavičiaus (W. Pohulanka) 2—16, od godz. 13 do 16. (6199)

Lokale

DLA samotnej Pani (nny) wydam pokój, lub dwa umeblowane, lub bez, korzystanie z kuchni, bez opału. Stepono (Stefańska) 14—4, obejrzeć od 8 do 10 i od 17 do 19 codziennie. 6167)

POSZUKUJĘ mieszkania 2 lub 3 pokoj. z kuchnią w okolicy: Zarzecze, Popławska, Popowska, Bobrujska, Subocz. Komorne zapłacę wg. umowy, solidne pośrednictwo wynagrodzę. Oferty składać dla M. B. w Admin. „Gońca" 6108

POKÓJ bez mebli z używalnością kuchni wydam samotnemu lub bezdzietnym za opał. Lajvklos (Ludwisarska) 8—13. (6177)

POKÓJ dla samotnego(nej) bez opału, osobne wejście spokój i całość rzeczy zabezpieczone. Antakalnio (Antokolska) 125. (6173)

WYNAJMĘ w Nowej Wilejce mieszkanie (conajmniej pokój z kuchnią, zdala od torów). Proponuję dogodne warunki. Pośrednikowi 100 RM nagrody. Oferty składać do kiosku gazetowego w N. Wilejce k. kina. (6162)

WYDAM 2 pokoje w willi (dla dwóch osób) z używalnością kuchni i wszelkimi wygodami w centrum. Przewiduje się w najbliższym czasie całkowite zwolnienie mieszkania (3 pokoje). Warunek: częściowe kupno mebli. Oferty do Adm. „Gońca" pod „1920". (6184)

ZAMIENIĘ mieszkanie słoneczne, suche, ciepłe 3 pokojowe w centrum na mniejsze, może być nie w centrum Oferty proszę kierować do admin. „Gońca" pod „Zamiana". (6165)

[illegible]

BARDZO szybką metodą: Niemiecki i pisanie na maszynie. Gedimino 4-12. Godziny: poniedz., środa, piątek 3—9 wiecz., wtor. czwar. sob. 7 rano — 1.30.

BUCHALTERJI podwójnej i sporządzania bilansów nauczam w piętnastu wykładach. Gwarantuję samodzielność. Wiadomość: Gedraičių (Chocimska) 15—9. (6149)

JĘZYKÓW obcych uczy dr. M. Szwelkowska. Tatarchstrasse 5—1.

LEKCJI gry fortepianowej (kwalifikacje pierwszorzędne), udzielam za obiady. Oferty do Adm. „Gońca" pod Nr. „7". (6063)

PRZERABIAM metodycznie kurs szkoły powszechnej i udzielam korepetycji w zakresie poszczególnych przedmiotów. Gervečių (Parkowa) 10—3, na Rossie. (5911)

POTRZEBNY nauczyciel śpiewu. Vokiečių (Niemiecka) 22—9. (6152)

UDZIELAM lekcji gry na fortepianie początkującym i zaawansowanym. Pušų (Sosnowa) 17 m. 4. (5690)

Handel i Przemysł

REPERUJĘ parasole. Pušų (Sosnowa) 1—4. (6096)

UWAGA! Reperacje zegarków są dokonywane prędko i solidnie. Konarskio (Konarskiego) 56—10. (6182)

Lekarze

Dr. Med. **JADWIGA ANFOROWICZ** Choroby skórne, weneryczne, kobiece. Pilies (Zamkowa) 3—8 Przyjmuje od godz 9 — 12. 13 — 19

Dr. **O. ABŁAMOWICZOWA.** Choroby kobiece i akuszeria. Kaštonu (d Kasztanowa) 7 — 7 Przyjmuje w godz. 9 — 12 i 15 — 17.

Dr. Med. **KAZIMIERZ BIELIŃSKI** Choroby skórne i weneryczne Zygmantų (Zygmuntowska) 12 m. 14 Przyjmuje od godz 12 — 16 i 18 — 19

DR. FUNDOWICZ STEFAN Choroby nerwowe i wewnętrzne Šv. Jakubo (Św Jakuba) 10 — 2 Przyjmuje od 15 do 18.

Dr. Med. **KUDREWICZ ZYGMUNT** Spec.: weneryczne i skórne choroby Przyjmuje w godz. 8 — 12 i 15 — 20 Pilies (Zamkowa) 15 m. 2

Dr. **T. KUNICKI** choroby wewnętrzne i kobiece. Przyjmuje od g. 8—12 i od 1—3. ul. Vilniaus (Wileńska 6—6.

DR. EDMUND KUNCEWICZ b. asystent Kliniki U. S. B. Choroby uszu, nosa i gardła Uosto skg. (z. Portowy) 3—4. Przyjmuje od g. 9—10 i 15 — 16.

Dr. Med. **W. MORAWSKI** b. st. asystent kliniki U. S. B. Choroby skóry, weneryczne i płciowe Sv. Mykolo (Św Michalski) 6 — 1 Przyjmuje od godz 9 — 12 i 18 — 20

Gabinet Rentgenowski Dr. **G. NIELUBSZYC** Pylimo g. (d. Zawalna) Nr 22 — 2 Od godz 15 — 17

Dr. Med. **JANINA PIOTROWICZ-JURCZENKOWA** Choroby skórne, Weneryczne kobiece Przyjmuje od 11—13 i od 15—17. Jogailos (Jagiellońska) 16—6.

Dr. Med. **WIKTOR PIESKOW** Choroby nerwowe i wewnętrzne wznowił przyjęcia Uosto (Portowa) 3 m. 2. Ordynuje od 12 — 14 i 16 — 17

Dr. **PIWECKI ALEKSANDER** Choroby wewnętrzne. Pilies (Zamkowa) 12 — 6. Poniedziałki, środy, piątki od 12—3 i 7—8, wtorki, czwartki, soboty od 15—18.

Dr. **K. SOKOŁOWSKI** Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 8 do 12 i od g. 5 do 7 wiecz. Vilniaus (Wileńska) Nr. 30 m. 14

Gabinet Rentgenowski **DR. MED. A. ŚMIGIELSKA** Pilies (Zamkowa) Nr. 8 m. 8. Od godz. 9 — 12.30 i od 18 — 19

Dr. **W. WOŁODZKO** Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje w g. 8 — 11 i 15 — 18. Wallstr (Zawalna) 22

Zgubiono

od motocyklowej pompki gumę z na krętkami koloru zielonego po drodze ul. Zarzecznej, Filareckiej, Młynowej, Łotoczek, Wielkiej, Miłosiernej. Łaskawego znalazcę proszę o odniesienie za wynagrodzeniem pod adresem: Filaretų (Filarecka) 21 m. 1.

✝

z Boguszewskich

EMILIA KAPALINA

nauczycielka

zmarła dnia 24.IX 1943 roku w wieku lat 35

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Kalwaryjskiej 164/2 dnia 26.IX 1943 r. o godzinie 4 p. p. na cmentarz św. Piotra i Pawła.

Nabożeństwo Żałobne odbędzie się w kościele św. Rafała dn. 28.IX 1943 r. o godz. 8.3 .

O powyższym powiadamiają

(5?40) Synek, Córeczka Siostra i Rodzina.

✝

EDWARD TRZECIAK

pracown. policji litew.

Zginął śmiercią tragiczną dnia 22 IX. 43 r.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Kedrų (Cedrowa) 8 na cmentarz Rossa nastąpi dnia 26 b. m. o godz. 3 p. p.

O czym zawiadamia Krewnych i Znajomych zrozpaczona

6266 MATKA

Z okazji Imienin

ś ✝ p.

Michaliny Wojczun—Wojtkiewicz

i

Wacława Wojczun—Wojtkiewicza

b. studenta U. S. B.

odbędzie się Żałobne Nabożeństwo w kościele O.O. Franciszkanów w poniedziałek dnia 27.IX 1943 r. o godz. 7 m. 40, na które zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych

(6178) Córki, Zięć, Siostry, Szwagier i Wnuki.

Nabożeństwo Żałobne za spokój duszy

ś ✝ p. 6268

Karola Wasilewskiego

odbędzie się dnia 27.IX b. r. o godz. 7 rano w kościele Serca Jezusowego

O czym zawiadamiają Krewnych i Znajomych pogrążone w głębokim smutku Córki.

Akuszerki

MARIA BRZEZINA Liubarto (Grodzka) 27—1. Zwierzyniec.

ZOFIA GRONEKOWA przyjmuje porady i porody w domu. Wilno, ul. Konarskiego 12. — 6.

St. JUREWICZOWA Zastrzyki, bańki, porody, porady bezpłatnie. Sakalų (Sokola) 13—5. (Zwierzyniec)

J. KORCHOWA Olandų (d. Holenderna) Nr. 4 — 1.

MARIA LAKNEROWA przyjmuje od godz. 9 rano do 7 wiecz. Jasinskio (d. Jasińskiego) 7 — 8.

Brezent

3,40 × 2,60 mtr., używany, wymienię na opał. Arklių (Końska) 10 m. 1. (6134)

---

300 RM nagrody

temu, kto zgubione dokumenty na nazwisko Maciejewski Erazmus wskaże lub odniesie do firmy „Erma", Pylimo (Zawalna) 21. (6138)

Fabryka KŁUMPI

Czesława Dagysa. Malunų (Młynowa) 2, poszukuje pracowników i chłopców do wyrobu klumpi. Warunki dobre.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11-a (I piętro). Telefony: Sekretarz Redakcji 42. Redakcja 8-13. Administracja 7-09. Ekspedycja 6-89. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 15. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 11 do 13. Administracja czynna od godz. 7 do 16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: wiersz milim. na 4 str. 12 fen., handlowe o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 30 fen. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Aušra" w Wilnie — Wydawnictwo „Goniec Codzienny"